

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 30.11.2017
Sıra : 1583

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu Ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da değişiklik yapılmasına ilişkin kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur. 29/11/2017

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Anayasa
Tarih : 11 Aralık 2017	Esas No: 2/1975

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LİGİ
01 Aralık 2017
Numara:

TBMM GENEL YÜRÜK
01 Aralık 2017
No: 191752

ARTAN LİGİ

GEREKÇE

6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un "And içme" başlıklı 9'uncu maddesinin ikinci fıkrası göreve başlayacak Anayasa Mahkemesi Üyelerinin henüz göreve başlamadan önce and içme metnini hüküm altına almıştır.

And içme metnini içerir 9'uncu maddenin ikinci fıkrası "“Türkiye Cumhuriyeti Anayasasını ve temel hak ve özgürlükleri koruyacağıma; görevimi doğruluk, dürüstlük, tarafsızlık ve hakka saygı duygusu içinde, her türlü etki ve kaygıdan uzak olarak Anayasanın dayandığı temel ilkelere uygun hukuk anlayışı içinde, sadece vicdanımın emrine uyarak yerine getireceğime büyük Türk Milleti önünde namusum ve şerefim üzerine and içerim.” Şeklindedir.

Bilindiği üzere, ülkemiz bir çok uluslararası sözleşmeye taraf devlet konumundadır. Bunlardan en önemlileri arasında, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi sayılabilir.

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, insana en temel bazı hakları tanımış ve beyannameyi kabul eden devlete de, insana tanıdığı haklara saygı gösterme sorumluluğunu yüklemiştir. Aynı şekilde, ülkemizin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, temel insan haklarını hüküm altına almaktadır.

1982 Anayasasının 90'ıncı maddesi beşinci fıkrasına göre; *“Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır.”* Anayasal hükmü ile, uluslararası sözleşmeler ve temel hak ve hürriyetlere ilişkin milletlerarası antlaşma hükümlerine yönelik hususların niteliği ve özelliğini düzenlemiştir.

Değişiklik teklifine konu olan, 6216 sayılı Kanunun “And içme” başlıklı 9'uncu maddesi ikinci fıkrasında yer alan, Anayasa Mahkemesi üyelerinin göreve başlamadan önce and içmeleri ve and metnine ilişkindir.

And içme kanundaki şekli yukarıda yazıldığı gibi olmakla, temel hak ve hürriyetlere ilişkin uluslararası sözleşmelerle Anayasa Mahkemesi üyelerinin bağlı kalacağına ilişkin and içme metninde herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır.

Anayasamızın, kanun hükmünde saydığı ve Anayasaya aykırılık iddiasıyla Anayasa Mahkemesinde dava açmanın önünü kapattığı, temel hak ve hürriyetlere ilişkin uluslararası sözleşmelerle, Anayasa Mahkemesi üyelerinin de bağlı olması gerekir. Bu nedenlerle, 6216 sayılı yasanın 9'uncu maddesi ikinci fıkrasında hüküm altına alınan yemin metnine Temel Hak ve Hürriyetlere ilişkin düzenlemeler içeren ve anayasa hükmü gereğince yasa niteliğinde olup, Anayasa aykırılığı iddiasıyla Anayasa Mahkemesinde iptal davası açılmayan uluslararası sözleşmelerinde üyelerin bağlılığı için and içme metnine eklenmesi gerekir.

MADDE GEREKÇELER

MADDE-1 6216 sayılı kanunun 9'uncu maddesi ikinci fıkrasında hüküm altına alınan andiçme metnine Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin eklenmesi ile, Anayasa Mahkemesi üyelerinin görevlerinde uluslararası alanda tanınan ve anayasal düzenleme ile güvence altına alınan uluslararası sözleşmelerle de bağlı olması amaçlanmıştır.

MADDE-2 Yürürlük maddesidir.

MADDE-3 Yürütme maddesidir.

**6216 SAYILI ANAYASA MAHKEMESİNİN KURULUŞU VE YARGILAMA USULLERİ
HAKKINDA KANUN'DA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE-1 6216 sayılı Kanunun "Andiçme" başlıklı 9'uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İnsan Hakları Evrensel Beyannamesine, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine bağlı kalacağıma, insan hak ve hürriyetlerini, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasını ve temel hak ve özgürlükleri koruyacağıma; görevimi doğruluk, dürüstlük, tarafsızlık ve hakka saygı duygusu içinde, her türlü etki ve kaygıdan uzak olarak Anayasanın dayandığı temel ilkelere uygun hukuk anlayışı içinde, sadece vicdanımın emrine uyarak yerine getireceğime büyük Türk Milleti önünde namusum ve şerefim üzerine and içerim."

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

